

ikke synes, som om man stillede Slesvig og Holsteen i et særligt Forhold, stillede dem hen paa en Maade, som maatte være os støvende — og det vil let sees, at vi vilde gjøre det Samme ved at vedtage den foreslaaede Bestemmelse med Hensyn til Finland. — Jeg synes ogsaa, at vi i den Henseende ere altfor vidt fremme i Tiden. Helsingfors ligger dog Sverrig meget nærmere end os, men saavidt mig bekjendt, er intet saadant Forslag vedtaget i Sverrig, som giver finste Studenter en Ret som den, der her tilsigtes. Det er et for stort Spring; det er, ikke at vilde oppebie den naturlige Udvikling, men at vilse ile forud for Tiden. At den Tid kan komme, naar først Aanderne ere komne i Rolighed, da Ungen vil stødes ved et saadant Forslag, vil jeg, ikke benægte. — Forslaget berører i det Hele taget paa en vis Maade de diplomatiske Forhold, og der at vælge den rette Tid er Noget, som er overordentlig vanskeligt for dem, som staae udenfor Regjeringen. Jeg vil ikke, efter hvad der ligger for, ansee netop Diebliffet for heldigt til at indlede officielle Forhandlinger i denne Retning, da det er bekjendt, at der i Sverrig staaer under Behandling flere Spørgsmaal, som berøre dets Universiteter. — Naar jeg nu skulde udtale mig om Sagens egentlige Grundkjerne, vilde jeg sige, at jeg godt kan tænke mig, at den Tid vil komme — og fra min Side vil Sagen ikke møde nogen Modstand — at der bliver vedtaget fælles Bestemmelser for Nordens Universiteter, men vedtaget efter fælles Overveelse, at der bliver truffet eensartede Bestemmelser med Hensyn til Underviisningsspørgsmaalet; thi det maa jeg ansee for en nødvendig Betingelse for at give den, der har bestaaet en vis Prøve ved et af Universiteterne, visse Rettigheder, at disse Prøver ere indrettede efter samme Grundsetninger. Saalænge Prøverne ere saa forskjellige, som de ere, passer en Prøve, som er indrettet paa eet Sted, ikke ind i det hele System, som er gjældende paa et andet Sted. Jeg vil tage et Exempel, som her er nævnt, nemlig Embedsexamen og den første Studenterprøve hos os. Naar saaledes En har underkastet sig Prøven ved Christiania Universitet, da falder den Prøve ikke sammen med det, der forlanges, naar han bliver Student ved Kjø-

benhavns Universitet. En heel Deel af den Underviisning, som i tidligere Dage ogsaa hos var henlagt til Universitetet, er ved senere Bestemmelser bleven henlagt til Skolen, og Afgangsexamen til Universitetet er derfor forskjellig her og i Norge. Vilde det nu ikke være underligt, om man vilde sige: Naar Du vil tage Prøven her i Danmark, skal Du opfylde de Betingelser, men tager Du den i Norge, saa skal Du være underkastet andre Betingelser, for at faae Afgang til at blive akademisk Borger. Det Samme gjælder med Hensyn til Sverrig, hvis Skolevæsen har været Gjenstand for betydelige Forandringer i de senere Aar. Som Følge af disse kan man nu der blive akademisk Borger, uden at underkaste sig Prøve i de gamle Sprog, men vil Bedkommende tage visse Embedsexaminer, skal han underkaste sig en særlig Prøve i Græsk og Latin. Naar nu en saadan Student, der i Sverrig har taget den realistiske Studenterexamen, kommer over til os for at indskrives ved Universitetet, saa have vi ikke saadanne Bestemmelser om en deelvis Prøve i Græsk og Latin for at tage f. Ex. theologisk Attestats. Det svenske System kan være ganske fortræffeligt, der er noget meget Tiltalende ved det, og for Systemet her kan der ogsaa siges ikke saa ganske Lidt, men ved at give Ret til, at Prøven paa et Sted skal kunne lægges sammen med Prøven paa et andet Sted, bringe vi Forvirring ind. Prøverne danne paa ethvert Sted et samlet Hele; men tage vi et Stykke af Prøven paa det ene Sted og slaae den sammen med et Stykke af Prøven paa et andet Sted, saa faae vi noget ganske Andet ud. Der er ikke noget Sted i Norden, hvor man ikke fordrer, at den, der vil tage theologisk Attestats, skal have Kjendskab til Græsk og Latin og til den klassiske Oldtid, med eet Ord, som skal have den Dannelse, som udgaaer fra det klassiske Studium. Det er Noget, som fordrer alle Steder; men gif dette Forslag igjennem, saa vilde man ved at tage den realistiske Studenterexamen i Sverrig kunne komme herover, blive indskrevet som Student, tage den theologiske Embedsexamen, blive theologisk Kandidat, vel ikke uden Kjendskab til de gamle Sprog, men uden det klassiske Studium, som ellers ved alle Universiteter